

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-664999-VII-720.8.1/1 1/KC

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, dnia 11 stycznia 2012 r.

Pan
nadinsp. Marek Działożyński
Komendant Główny Policji
ul. Puławska 148/150
02-624 Warszawa

szanowny Panie Komendancie

W nawiązaniu do wystąpienia generalnego kierowanego do Pana Komendanta w dniu 3 października 2011 r., odpowiedzi na ww. pismo z dnia 7 listopada 2011 r. (nr EKO-7784/11) oraz spotkania w dniu 12 grudnia 2011 r. przedstawicieli Komendy Głównej Policji (dalej: KGP): insp. Marka Dyjasza - Dyrektora Biura Kryminalnego, mł. insp. Krzysztofa Łaszkiewicza - Pełnomocnika Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka, dwóch przedstawicieli Biura Prewencji oraz pracowników Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (dalej KMP lub Mechanizm) chciałbym ponownie odnieść się do zagadnienia dotyczącego tworzenia statystyk wykrywalności przestępstw i czynów karalnych popełnianych przez nieletnich.

Zgodnie z definicją przestępstwo wykryte jest to „*przestępstwo stwierdzone, w którym ustalono przynajmniej jedną osobę podejrzaną i udowodniono jej popełnienie przestępstwa w zakończonym postępowaniu przygotowawczym*”. W przypadku przestępczości osób dorosłych przestępstwo kwalifikowane jest jako wykryte w momencie, gdy postępowanie przygotowawcze zakończone jest sporządzeniem aktu oskarżenia. Natomiast w sytuacji gdy sprawcą czynu zabronionego jest nieletni, zgodnie z procedurą gromadzenia statystyk zawartą w zarządzeniu nr 350 Komendanta Głównego Policji z dnia 1 lipca 2003 r. w sprawie zbierania, gromadzenia, przetwarzania i opracowywania danych statystycznych o przestępczości oraz zamachach samobójczych i wypadkach tonięcia (Dz. Urz. KGP.03.14.74 ze zm.), czyn zabroniony uznaje się za wykryty w momencie złożenia do sędziego rodzinnego wniosku o wszczęcie postępowania o czyn karalny.

¹ A. Siemaszko, B. Gruszczyńska, M. Marczewski, *Atlas przestępczości w Polsce*, Warszawa 2003.

W trakcie spotkania w dniu 12 grudnia 2011 r. przedstawiciele KGP wyjaśnili, iż w przepisach wewnętrznych Policji nie ma definicji ściśle określającej *przestępstwo/czyn karalny wykryty*. W praktyce wprowadzenie do systemu statystycznego „Temida” (formularz Stp-3) informacji dotyczących przekazania sprawy czynu karalnego nieletniego do sędziego rodzinnego jest równoznaczne z oznaczeniem tej sprawy w ww. systemie jako wykrytej. W sytuacji gdy sędzia umorzy postępowanie, w systemie statystycznym sprawa ta w dalszym ciągu traktowana jest jako wykryta, choć de facto sprawca nie został ustalony.

Zdaniem Mechanizmu taki sposób gromadzenia statystyk, a związku z tym obliczania wykrywalności czynów karalnych popełnianych przez nieletnich może rodzić ryzyko nadużyć w celu zwiększania statystyk i tym samym tworzenia pozorów rosnącej skuteczności Policji.

Na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.) uprzejmie proszę Pana Komendanta o podjęcie działań w celu zmiany przepisów wewnętrznych określających zasady i procedury zbierania, gromadzenia, przetwarzania i opracowywania danych statystycznych dotyczących wykrywalności przestępczości i czynów karalnych nieletnich w celu zmniejszenia ryzyka manipulowania wyżej wskazanymi danymi.

Z przeżyciem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich